

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 22.6.2011
COM(2011) 354 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o prizadevanjih držav članic v letu 2009, da bi dosegle trajnostno ravnovesje med
ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi**

{SEC(2011) 759 konč.}
{SEC(2011) 760 konč.}

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Povzetek poročil držav članic	3
3.	Gibanje v zvezi z ribolovno zmogljivostjo v letu 2009	8
3.1.	Rezultati za matično ladjevje, tj. brez plovil, registriranih v najbolj oddaljenih regijah	8
3.2.	Rezultati za ladjevja, registrirana v najbolj oddaljenih regijah.....	8
4.	Skladnost s pravili upravljanja ribolovne zmogljivosti.....	8
5.	Kakovost poročil držav članic.....	8
6.	Sklepi Komisije.....	14

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o prizadevanjih držav članic v letu 2009, da bi dosegle trajnostno ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi

1. UVOD

Države članice morajo Komisiji vsako leto do 1. maja predložiti poročilo o svojih prizadevanjih v preteklem letu, da bi dosegle trajnostno ravnovesje med zmogljivostjo ladjevja in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi¹. Komisija je na podlagi teh poročil in podatkov iz registra ribiškega ladjevja EU pripravila povzetek za leto 2009 in ga je predložila Znanstvenemu, tehničnemu in gospodarskemu odboru za ribištvo (STEFC) ter Odboru za ribištvo in ribogojstvo. Komisija v tem poročilu Svetu in Evropskemu parlamentu predstavlja navedeni povzetek poročil držav članic ter tehnično prilogo (delovni dokument Komisije št. SEC(2011) 759) in mnenja navedenih odborov (delovni dokument Komisije št. SEC(2011) 760).

2. POVZETEK POROČIL DRŽAV ČLANIC

Letos je svoja poročila pravočasno oddalo deset držav članic, ostala poročila pa so zamujala od enega do dvanajstih tednov. Kljub tem zamudam je Komisija zbirno poročilo predložila navedenima odboroma do 31. julija 2010. Dodati je treba, da kakovost predloženih informacij ni bila vedno zadovoljiva za namene tega poročila, čeprav je večina držav članic upoštevala predlogo, določeno za poročilo v členu 13 Uredbe št. 1438/2003.

To poročilo povzema opise ribiškega ladjevja držav članic, vpliv sedanjih shem na zmanjšanje ribolovnega napora in skladnost držav članic s sistemom vstopa/izstopa.

Belgija: Smernice so se v poročilu upoštevale v segmentu ribiških ladij z vlečno mrežo z gredjo, ki lovijo predvsem morske plošče in morske liste. Povprečna vrednost biološkega kazalnika za morske plošče in morske liste je bila nižja od ena, kar pa ne velja za vsak stalež ločeno. Sedem plovil (nad 221 kW), ki lovijo z vlečnimi mrežami z gredjo, je bilo danih v razrez, dve plovili pa sta bili delno umaknjeni iz obratovanja. V segmentu ribiških plovil z vlečno mrežo z gredjo, dolgih 24–40 m, je bila ugotovljena visoka izkoriščenost kvote za morsko ploščo in morskega lista na vseh območjih, razen na območju VIIa. V skladu s poročilom je slaba izkoriščenost zmogljivosti na tem območju večinoma posledica večjih nacionalnih kvot zaradi izmenjav. Zmanjšanje zmogljivosti ladjevja z umikom plovil iz obratovanja v prihodnosti ni predvidena.

Bolgarija: 2 100 ribiških plovil, krajših od 12 m, predstavlja približno 95 % vseh bolgarskih plovil. V poročilu je bilo navedeno, da je bilo leta 2009 od skupaj 2 206 plovil neaktivnih 1 304 plovil. Pet plovil je bilo priključenih ladjevju na podlagi upravne odločitve, ki je bila sprejeta pred pristopom. Leta 2009 je bilo brez državne pomoči iz registra ladjevja izključenih skupaj 366 plovil, od katerih jih je bilo 344 izključenih zaradi sprejetja nacionalnega

¹ V skladu s členom 14 Uredbe 2371/2002 in členom 12 Uredbe 1438/2003.

upravnega ukrepa v zvezi z neaktivnimi plovili. V bolgarskem poročilu so se smernice upoštevale. Tehnični kazalnik kaže na slabo izkoriščenost zmogljivosti v vseh segmentih ladjevja, pri čemer pa je bilo v treh segmentih porabljenih več dni na morju v primerjavi s prejšnjim letom. Plovila, krajša od 12 m, so dobila najslabšo oceno. Bolgarija namerava razviti strožje zakonodajne ukrepe na področju neaktivnih plovil. Bolgarija uporablja sistem kvot le za dve glavni vrsti rib: romba in papalino.

Danska: V poročilu so se smernice upoštevale za enajst segmentov ladjevja, razdeljenih v razrede v skladu z uredbo o zbiranju podatkov. Analiza je pokazala, da je sedanje stanje sorazmerno stabilno in da zmogljivosti dolgoročno niso znatno presežene. Vendar je zmogljivost v segmentih majhnih plovil presežena, kadar so vključena pasivna plovila. Zaradi zapletenih gospodarskih pogojev bodo morda gospodarski kazalniki pokazali povečanje presežka zmogljivosti v gospodarskem smislu. Zmogljivost se je najbolj zmanjšala v segmentu plovil, dolgih od 12 do 24 metrov. Zmogljivost plovil, danih v razrez, je leta 2009 znašala 4 684 GT, kar je pomenilo 6 % skupne zmogljivosti. Zaradi sedanje možnosti prenosa kvot se je zmanjšalo število komercialnih plovil na Danskem. Slabost sistema upravljanja so težave pri preverjanju, ali so podatki o moči motorja navedeni pravilno.

Nemčija: V poročilu se smernice niso upoštevale. V poročilu je ocenjen trend zmogljivosti v posameznem segmentu ladjevja v primerjavi s trendom glavnih zadevnih staležev. Iz nemškega ribiškega ladjevja je bilo umaknjenih 55 plovil (–3 %), skupna zmogljivost se je zmanjšala za 552 GT (0,8 %), moč motorjev pa povečala za 1 026 kW (0,64 %). Po navedbah v poročilu sheme zmanjšanja ribolovnega navora niso imele večjega vpliva na zmanjšanje ladjevja, vendar ta vpliv ni bil opredeljen. Država ni posegala v razvoj ladjevja, ker se je ladjevje prilagodilo ekonomskim razmeram, ki jih je ustvarila nova SRP, in omejeni razpoložljivosti virov.

Estonija: V poročilu so se smernice delno upoštevale. Tehnični kazalnik kaže na jasen presežek zmogljivosti v segmentu plovil z vlečno mrežo, daljših od 12 metrov. Leta 2009 je bilo z državno pomočjo iz registra ribiškega ladjevja umaknjenih enajst plovil. Od leta 2004 se je ribolovna zmogljivost estonskega ribiškega ladjevja zmanjšala za 40 %. V poročilu je navedeno, da je trenutna zmogljivost estonskega ladjevja manjša od najmanjše ribolovne zmogljivosti, ki je potrebna za ulov kvot. Ocena učinka ukrepov za obnovo, ki so bili sprejeti za trske v Baltskem morju, ni bila predložena.

Grčija: Poročilo ni vključevalo izračuna kazalnikov, predlaganih v smernicah. Navedba družbenogospodarskih in bioloških kazalnikov v poročilu ni bila mogoča, ker program zbiranja podatkov o nacionalnem ribištvu ni bil izveden. Vendar je na podlagi podatkov o ulovu in ribolovnem naporu, ki so bili zbrani v okviru drugih programov, v poročilu ugotovljeno, da so ribolovne dejavnosti in stanje bioloških staležev (kljub manjšim spremembam biomase zaradi biološkega cikla) v primerjavi s prejšnjim letom nespremenjeni. Leta 2009 se je z državno pomočjo nadaljevalo financiranje zmanjševanja zmogljivosti, kar je privedlo do umika 23 plovil s tonažo 523 GT in močjo 1 873 kW iz obratovanja.

Španija: Smernice se niso upoštevale, ravno tako pa ni bila vključena ocena zmogljivosti flote v zvezi z ribolovnimi možnostmi. Zmanjševanje zmogljivosti se je nadaljevalo podobno kot v preteklih letih; z državno pomočjo je bilo iz obratovanja umaknjenih 66 plovil s skupno tonažo 4 949 GT; nekateri izstopi so bili izvedeni na podlagi upravne odločitve zaradi pomanjkanja ribolovne dejavnosti. Ladjevju je bilo priključenih 85 novih plovil s skupno tonažo nekoliko nad 1 000 GT. V zvezi s španskim ladjevjem je bil sprejet načrt za obnovo

staležev južnega osliča in škampov ter več nacionalnih načrtov. Vendar informacije o učinku omejitev ribolovnega napora iz teh načrtov na zmogljivost ladjevij niso bile predložene.

Francija: Poročilo je vsebovalo podroben opis ladjevja in njegove baze virov, vendar se smernice niso upoštevale. Ocena o ravnovesju med velikostjo ladjevja in ribolovnimi možnostmi ni bila zagotovljena. V zvezi s tem je v poročilu navedeno, da so sprejeti ukrepi za upravljanje povzročili zmanjšanje zmogljivosti ladjevja in postopno prilagoditev ladjevja ribolovnim možnostim. V skladu s poročilom se je leta 2009 izvajalo pet shem umika iz obratovanja; tem shemam je sledil umik 110 plovil iz ladjevja s skupno tonažo približno 8 200 GT. V poročilu je navedeno znatno zmanjšanje napora na podlagi načrta za obnovo trske in za globokomorske vrste.

Irska: Smernice se niso upoštevale, poleg tega pa ni bila vključena ocena ravnovesja med zmogljivostjo ladjevja in ribolovnimi možnostmi. Vendar je v poročilu navedeno, da je veliko ciljnih staležev zunaj varnih bioloških meja. Ribje populacije, ki sodijo v okvir načrtov za obnovo staleža (območji ICES VIa in VIIa), so zelo mešane. Zato je bilo irski upravi težko oceniti vpliv shem zmanjšanja napora. Leta 2009 je bilo odobreno povečanje „varne tonaže“ za 11 GT.

Italija: V poročilu so se smernice upoštevale. Vendar biološki kazalniki niso bili izračunani, ker celotni dovoljeni ulov za sredozemske staleže, razen za tuna, ni bil opredeljen. Ulov na enoto napora v obdobju 2004–2008 se je zmanjševal pri majhnih plovilih in plovilih s potegalkami, pri parangalkah in plovilih z vlečnimi mrežami pa se ni spreminjal. Gospodarski kazalniki so pokazali slabšanje stanja v skoraj vseh segmentih. Kljub temu je v poročilu navedeno, da negativnih vrednosti, ki jih kažejo kazalniki iz leta 2008, ni mogoče povezati z neravnovesjem med ladjevjem in njegovimi ribolovnimi možnostmi, ampak so posledica zlasti zelo visokih cen goriva. Leta 2009 se je zmogljivost italijanskega ladjevja na področju tonaže in moči zmanjšala za približno 1 %.

Ciper: Poročilo vključuje izračun in razlago kazalnikov, ne vsebuje pa ocene ravnovesja med zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi. Bioloških kazalnikov ni mogoče izračunati, ker ni na voljo deležev kvot ali vzpostavljenih ciljev ulova za staleže, ki se izkoriščajo (razen za tuna). Prihodek iz uporabe pasivne polivalentne opreme v kategoriji plovil dolžine 12–24 m se je znatno zmanjšal zaradi velikega upada ulova belega tuna, tj. najpomembnejše komercialne vrste v tej kategoriji plovil. Poledica tega je tudi manjša vrednost ulova na enoto ribolovnega napora za belega tuna, ki se ulovi z visečimi parangali. Leta 2009 je bilo z državno pomočjo iz ladjevja umaknjenih dvanajst ribiških plovil, devetnajst pa brez državne pomoči.

Latvija: Leta 2009 se je število ribiških plovil zmanjšalo za 47 plovil na skupaj 794 plovil. Hkrati se je povečala skupna zmogljivost zaradi upravnih odločitev, ki so bile sprejete pred pristopom (t.i. coups parties). Od leta 2004 se je zagotovila finančna pomoč za razrez skupaj 160 plovil. V latvijskem poročilu so se smernice upoštevale. Izkoristek zmogljivosti je precej majhen. Latvija na podlagi sklopa bioloških kazalnikov ugotavlja, da bo kmalu dosegla ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi v ribištvu. Gospodarski kazalnik CR/BER in družbeni kazalniki kažejo na pozitiven trend gospodarske učinkovitosti ribiškega ladjevja. Glavni razlog za to je manjše število ribiških plovil. Obstajajo načrti za umik 70 plovil v baltskem segmentu in 110 plovil v segmentu malih plovil.

Litva: Smernice so se upoštevale za segmente, ki izkoriščajo staleže trsk v vzhodnem Baltskem morju. Analiza kaže, da je baltsko ribiško ladjevje, namenjeno ulovu trske v

vzhodnem Baltskem morju, v ravnovesju s trenutno velikostjo staleža. Ribolovna zmogljivost ladjevja za ulov pelagičnih vrst in lososa je tudi v ravnovesju z ribolovnimi možnostmi. Ravnovesje med ribolovnim naporom in ribolovnimi možnostmi bo doseženo z izvajanjem litovske ribolovne strategije. Cilj je zmanjšati ladjevje za mali priobalni ribolov za 50 % do leta 2013, kar pomeni 12 % priobalne ribolovne zmogljivosti. Leta 2009 je bilo z državno pomočjo iz ladjevja umaknjenih sedemnajst majhnih plovil in eno ribiško plovilo za odprto morje. Gospodarski rezultati segmenta plovil dolžine 24–40 m, ki lovijo s pridnenimi vlečnimi mrežami, so se v letu 2009 zaradi zmanjšanja števila plovil znatno izboljšali.

Malta: V poročilu so se smernice upoštevale. Tehnični kazalnik kaže na majhen izkoristek ladjevja, ki se pri plovilih z aktivno opremo (plovila z vlečno mrežo) zmanjšuje, pri plovilih s pasivno opremo pa je razmeroma nespremenljiv. V skladu s poročilom ta kazalnik kaže, da se manj kot polovica trenutnega malteškega ladjevja ne uporablja. V poročilu je ugotovljeno, da glede na stanje virov, ki jih izkorišča malteško ribiško ladjevje, zmanjšanje ribolovne zmogljivosti ni potrebno. Za malteško ladjevje se ni uporabljala nobena shema prilagoditve ribolovnega napora. V letu 2009 so štiri ribiška plovila prenehala z ribolovnimi dejavnostmi prek sheme pomoči za prilagoditev ribolovnega napora.

Nizozemska: Leta 2009 sta se zmogljivost in ribolovni napor ribiškega ladjevja nekoliko zmanjšala. Smernice so se upoštevale za segment ribiških ladij z vlečno mrežo z gredjo in segment zamrzovalnih plovil s pelagično vlečno mrežo. Stopnja smrtnosti staležev morske plošče in morskega lista se je znatno zmanjšala, vendar se mora še bolj. Gospodarski in družbeni kazalniki so se poslabšali zaradi nizkih cen rib (morska plošča in morski list) in visokih cen goriva. Nizozemska je leta 2009 omejila zmogljivost za ribolov s pritrjeno mrežo, ki je neprekinjeno naraščala že več let. V poročilu se ocenjuje, da visoke cene goriva zelo vplivajo na gospodarsko vitalnost ribiškega ladjevja in da je za nizozemsko ribiško ladjevje bistveno izboljšanje učinkovitosti porabe goriva.

Poljska: V poročilu so se smernice upoštevale, vendar je bilo to omejeno na biološki kazalnik. Ocena zmogljivosti ladjevja v zvezi z ribolovnimi možnostmi ni bila vključena. V letu 2009 je bilo iz baltskega ladjevja z državno pomočjo umaknjenih 46 plovil. V skladu s poročilom se je zaradi zmanjšanja ribolovnega napora število ribolovnih dni baltskega ladjevja v letu 2008 zmanjšalo za 41,57 % glede na leto 2004. Med letoma 2004 in 2008 se je število ribolovnih dni za trsko zmanjšalo za 38 %. Zmanjšanje števila posebnih dovoljenj za ribolov trske v letu 2009 se je doseglo z izključitvijo dveh tretjin baltskega ladjevja iz ribolova trske. Posebna dovoljenja za ribolov trske je prejelo le 147 plovil.

Portugalska: V poročilu so se smernice upoštevale, vendar ni bila vključena ocena zmogljivosti ladjevja v zvezi z ribolovnimi možnostmi. V razrez je bilo z državno pomočjo danih 24 plovil iz različnih segmentov ladjevja, pri čemer je bilo 21 od teh plovil v razrez danih na podlagi načrtov za obnovo staležev južnega osliča ali škampov. Leta 2009 se je ladjevju Azorskih otokov pridružilo 34 plovil, zgrajenih z državno pomočjo. Skupne dejavnosti plovil iz teh načrtov so se glede na leto 2008 povečale, čeprav je bilo izkoriščenih le 85 % ribolovnih dni, ki so jim bili dodeljeni. V skladu z načrtom za prilagajanje ribolovnega napora za plovila, ki imajo dovoljenje za uporabo bagrov za nabiranje školjk v južni regiji, sprejetim leta 2008, sta bili leta 2009 odobreni dve prošnji za umik iz obratovanja. Za plovila, ki obratujejo na območju NAFO, se uporablja načrt za obnovo staležev grenlandske morske plošče. Skupno število ribolovnih dni se je glede na leto 2008 povečalo, vendar je bilo še vedno za 31 % nižje kot leta 2003.

Romunija: V poročilu se smernice niso upoštevale, čeprav je v njem navedeno, da ladjevje obratuje trajnostno in so staleži rib na voljo v zadostnih količinah. Na splošno je ladjevje zastarelo in v slabem tehničnem stanju. Od 443 plovil iz registra ladjevja je bilo leta 2009 aktivnih 160 plovil. Obstajajo načrti za dajanje plovil v razrez v programskem obdobju 2007–2013 Evropskega sklada za ribištvo. V letu 2009 je bilo v ladjevje vključenih enajst novih plovil na podlagi upravne odločitve, sprejete pred pristopom, šest plovil pa je bilo umaknjenih iz ladjevja brez državne pomoči. Romunija želi ohraniti minimalno raven svojega ribiškega ladjevja (*minimum vitalis*), ki je ocenjena na 12–13 sodobnih in zmogljivih ribiških plovil.

Slovenija: Slovenija je smernice delno upoštevala. Tehnični kazalnik kaže na majhen izkoristek ($< 0,7$). Biološkega kazalnika ni bilo mogoče izračunati. Zaradi nezaupanja vlagateljev je bilo naložb v ribištvo v Sloveniji zelo malo. V letu 2009 so bila segmentu plovil, krajših od 12 metrov, priključena štiri plovila. Ladjevje ima strukturne težave, ki jih predstavljajo zlasti stara plovila in zastarela oprema. Za programsko obdobje 2007–2013 Evropskega sklada za ribištvo je predviden razrez. Slovenija izvaja upravljalni načrt, ki je prvi v zgodovini morskega ribištva v Sloveniji. Od leta 2008 se izvaja ukrep v zvezi z zmanjševanjem števila vlečnih mrež.

Finska: V poročilu se smernice niso upoštevale, čeprav je ugotovljeno, da se lahko za finsko ladjevje kot celoto šteje, da je v sprejemljivem ravnovesju z ribolovnimi viri. V letu 2009 nobena od kvot ni bila v celoti dosežena. V letu 2009 se je uporabila nova shema zmanjšanja zmogljivosti. Ta shema je bila usmerjena izključno na segment plovil s pasivno opremo, ker je bila zaradi prepovedi visečih mrež v letu 2008 donosnost ribolova lososa na morju slaba. Na podlagi sheme za razrez plovil iz leta 2009 so bila z državno pomočjo iz ladjevja umaknjena plovila s skupno tonažo 245 GT in močjo 1 698 kW. Kljub temu zmanjšanju zmogljivosti glede na leto 2003 se je skupni ribolovni napor finskega ladjevja od leta 2005 povečeval ter se je umiril šele v letih 2008 in 2009.

Švedska: V poročilu so se smernice upoštevale. Biološki in tehnološki kazalnik kažeta na presežek zmogljivosti v več segmentih. V programskem obdobju 2007–2013 Evropskega sklada za ribištvo je bila v operativnem programu Švedske dana prednost pomoči za razrez plovil, pri čemer so bile v Severnem in Baltskem morju izvedene kampanje za razrez plovil. Za segment pelagičnega ribolova so od leta 2007 uvedene letne kvote, kar je povzročilo strukturne spremembe in nekolikšno zmanjšanje zmogljivosti. Med letom so bile za pelagični ribolov uvedene tudi prenosljive ribolovne pravice. Kazalniki kažejo na presežek zmogljivosti ladjevja. Bruto dodana vrednost (BDV) kaže, da ribištvo prispeva k švedskemu gospodarstvu v vseh segmentih.

Združeno kraljestvo: Smernice se niso upoštevale, čeprav so bili navedeni nekateri drugi tehnični, biološki in družbenogospodarski podatki. Vsi segmenti ladjevja, razen segmentov plovil z vršami in pastmi, so v obdobju 2000–2009 zmanjšali svojo zmogljivost. V poročilu je ugotovljeno, da zmogljivost ladjevja Združenega kraljestva kot celota presega raven njegovih možnosti. V letu 2009 je skupna tonaža neaktivnega ladjevja znašala 23 000 GT (11 % celotnega registriranega ladjevja), njegova moč pa 140 000 kW (17 % celotnega registriranega ladjevja). Težave v zvezi z angleškim obalnim ladjevjem (plovila, krajša od desetih metrov) je povzročilo neravnovesje med zmogljivostjo tega ladjevja in razpoložljivo kvoto. V letu 2009 je bilo iz ladjevja umaknjenih 65 plovil, krajših od deset metrov, uveden pa je bil tudi sistem omejevanja dovoljenj.

3. GIBANJE V ZVEZI Z RIBOLOVNO ZMOGLJIVOSTJO V LETU 2009

Glede na podatke iz registra ribiškega ladjevja EU je ribiško ladjevje EU 31. decembra 2009 sestavljalo 84 301 plovil s skupno ribolovno zmogljivostjo 1 797 183 GT in 6 606 556 kW. V letu 2009 se je število plovil zmanjšalo za 1,53 %, tonaža in moč pa sta se zmanjšali za 2,84 % oziroma 2,24 %. Ti podatki vključujejo plovila, registrirana v najbolj oddaljenih regijah.

V sedemletnem obdobju od leta 2003 do leta 2009 so bila iz ladjevja EU (vključno z najbolj oddaljenimi regijami) z državno pomočjo umaknjena plovila s skupno tonažo približno 305 212 GT in skupno močjo približno 969 597 kW, od tega so bila v letu 2009 umaknjena plovila s tonažo 39 273 GT in 117 236 kW.

3.1. Rezultati za matično ladjevje, tj. brez plovil, registriranih v najbolj oddaljenih regijah

Leta 2009 se je zmogljivost ladjevja, za katero velja ureditev vstopov/izstopov, tj. brez plovil, registriranih v najbolj oddaljenih regijah, in plovil, ki se uporabljajo izključno v ribogojstvu, zmanjšala za približno 2,80 % oziroma 2,55 % v smislu tonaže in moči. Kljub širitvam leta 2004 in 2007 je ribiško ladjevje EU zdaj manjše, kot je bilo 1. januarja 2003.

V sedemletnem obdobju 2003–2009 se je zmogljivost ladjevja EU-15 zmanjšala za približno 16 % v smislu tonaže in moči. Ladjevje EU-10 se je zmanjšalo za 31 % v smislu tonaže in 27 % v smislu moči. Z umikom v Romuniji in Bolgariji se je zmogljivost zmanjšala za približno 7 % v kilovatih.

3.2. Rezultati za ladjevja, registrirana v najbolj oddaljenih regijah

Gibanje v zvezi z zmogljivostjo ladjevij, registriranih v najbolj oddaljenih regijah, je povzeto v preglednici 4 v tehnični prilogi. Zmogljivost ladjevja, registriranega na Kanarskih otokih, je bila zmanjšana v smislu tonaže in moči. V francoskih čezmorskih departmajih se je tonaža ladjevja zmanjšala, vendar se je njena moč po dvigu referenčnih mej povečala zlasti zaradi ureditve v zvezi z močjo motorja. Na Azorskih otokih in Madeiri se je po uvedbi načrta za razvoj ladjevja moč ladjevja povečala, čeprav se je njegova tonaža še naprej zmanjševala. V vseh primerih so bile referenčne meje za različne segmente ladjevja upoštevane.

4. SKLADNOST S PRAVILI UPRAVLJANJA RIBOLOVNE ZMOGLJIVOSTI

Vse države članice so upoštevale ta pravila, vključno s posebnimi omejitvami za ladjevja, registrirana v najbolj oddaljenih regijah. V povprečju je ribolovna zmogljivost ladjevja EU približno 9 % pod zgornjimi mejami ribolovne zmogljivosti, ki temeljijo na pravilih upravljanja. Preglednici 1 in 2 v tehnični prilogi k temu poročilu povzemata skladnost s sistemom vstopov/izstopov in referenčnimi mejami v državah članicah na dan 31. decembra 2009.

5. KAKOVOST POROČIL DRŽAV ČLANIC

V nacionalnih poročilih je 14 držav članic v določenem obsegu uporabilo smernice za oceno ravnovesja med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi. Uporabnost smernic je še vedno omejena zaradi tehničnih težav v zvezi z njihovo uporabo, nerazpoložljivosti podatkov

in pomanjkanja usklajevanja, zlasti z znanstvenimi organi v državah članicah. Ko države članice uporabljajo smernice, ne oblikujejo vedno sklepov, ki bi dejansko bili rezultat njihove uporabe. Vseeno vrednosti kazalnikov ravnovesja v več primerih kažejo na presežene ribolovne zmogljivosti.

V večini poročil ni obravnavana povezava med shemami zmanjšanja napora in prilagoditvami zmogljivosti ladjevja. Upoštevati je treba, da nekatere države ali nekatera ribolovna območja, npr. Sredozemlje, ne uporabljajo shem prilagoditve napora. Če se prilagoditev napora uporablja, pogosto ni jasnih informacij glede gibanja napora za posamezna ladjevja ali celotno ladjevje. Na splošno se zdi, da je vpliv ukrepov za prilagoditev ribolovnega napora na zmogljivost ladjevja omejen, vseeno pa se pri nekaterih ladjevjih posledice teh ukrepov kažejo v nizki stopnji dejavnosti.

Povzetek ocene STEFC je naslednji:

- poročila držav članic za leto 2009 se v splošnem razlikujejo glede na celovitost in kakovost, vendar so na splošno boljša in bolj celovita v primerjavi s poročili za leto 2008. Skupna pozitivna značilnost poročil držav članic je bil ponovno opis njihovega ladjevja, sprememb ladjevja skozi leto in povezave z ribištvom. Opozoriti je treba na naslednje ključne točke:
- pri zagotavljanju zahtevanih elementov poročil držav članic je bil v primerjavi s poročili za leto 2008 na splošno dosežen jasen napredek;
- več držav članic, ki v poročilih za leto 2008 niso navedle vseh zahtevanih elementov, je te elemente vključilo v poročila za leto 2009;
- Švedska, Španija in Združeno kraljestvo niso opisali svojega ribiškega ladjevja v povezavi z ribištvom;
- vse države članice so navedle, ali so delovale skladno s sistemom vstopov/izstopov;
- pet držav članic (Belgija, Ciper, Estonija, Grčija in Španija) ni predložilo povzetka pomanjkljivosti in prednosti sistema za upravljanje ladjevja;
- v enajst poročil držav članic niso bili vključeni načrti za izboljšanje sistemov za upravljanje ladjevja;
- sedem držav članic ni navedlo podatka o stopnji skladnosti z instrumenti politike ladjevja. To je izboljšanje v primerjavi s poročili držav članic za leto 2008;
- osem držav članic ni podalo celovitega mnenja o tem, ali je bilo leta 2009 njihovo ladjevje v ravnovesju z ribolovno možnostjo ali ne (v primerjavi s 14 državami članicami v poročilih za leto 2008);
- med državami članicami je največje izboljšanje v smislu doseženih točk dosegla Grčija.

STEFC je pripravil tudi indikator napredka glede kakovosti in vsebine poročil držav članic, ki je prikazan v nadaljevanju.

Točke po državah članicah za vključitev zahtevanih elementov v letna poročila²

N	Zahtevani element poročila	Največ točk	BE	BG	CY	DK	EE	FI	DE	EL	EI	IT	LV	LT	MT	NL	PL	PT	RO	SI	ES	SE	UK
1A	i) Opis ladjevij	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	ii) Povezava z ribištvom	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	0
	iii) Razvoj ladjevij	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0	3	3
1B	i) Podatek o shemah zmanjšanja napora	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	ii) Vpliv shem zmanjšanja napora na ribolovno zmogljivost	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0	3	3
1C	Podatek o skladnosti s sistemom vstopov/izstopov in referenčno mejo	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
1D	i) Povzetek pomanjkljivosti in prednosti sistema za upravljanje ladjevja	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
	ii) Načrt za izboljšanje sistema za upravljanje ladjevja	2	0	2	2	2	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	2	0	2	2
	iii) Podatek o splošni stopnji skladnosti z instrumenti politike ladjevja	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1E	Informacije o spremembah upravnih postopkov, povezanih z upravljanjem ladjevja	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Ali ima poročilo 10 strani ali manj?	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0
O	Splošno: ali je v poročilu ocenjeno ravnanje med zmogljivostjo in možnostjo?	3	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	3

² Francosko poročilo ni bilo predloženo pravočasno, da bi ga delovna skupina STEFC lahko ocenila.

Skupaj točk:	24	19	24	18	23	19	19	19	23	14	23	22	20	21	22	24	20	19	20	8	18	20
--------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----

Točke po državah članicah za kakovost zahtevanih elementov v letnih poročilih

N	Zahtevani element poročila	Največ točk	BE	BG	CY	DK	EE	FI	DE	EL	EL	IT	LV	LT	MT	NL	PL	PT	RO	SI	ES	SE	UK
1A	i) Opis ladjevij	3	3	3	3	3	2,5	3	3	3	3	1,5	3	2	2	3	1,5	2	3	3	3	3	3
	ii) Povezava z ribištvom	3	1	2	3	2	2,5	3	3	2,5	2	3	3	2	2,5	2	1,5	2,5	3	0,5	0	0	0
	iii) Razvoj ladjevij	3	2	2,5	0,5	3	2,5	3	3	1	0	1	3	1,5	2	2	1,5	2	3	2	0	3	3
1B	i) Podatek o shemah zmanjšanja napora	3	2,5	0,5	3	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2,5	3	3	3	3
	ii) Vpliv shem zmanjšanja napora na ribolovno zmogljivost	3	2	2	3	3	3	2,5	1	3	1,5	3	1,5	3	3	2	3	3	3	0,5	0	1,5	3
1C	Podatek o skladnosti s sistemom vstopov/izstopov in referenčno mejo	3	1,5	3	3	3	3	2,5	3	3	3	3	2,5	1,5	3	0	2,5	3	3	3	2	0	3
1D	i) Povzetek pomanjkljivosti in prednosti sistema za upravljanje ladjevja	3	0	1,5	0	3	0	1,5	2	0	0	1,5	3	2,5	1,5	3	3	1,5	3	3	0	1,5	0
	ii) Načrt za izboljšanje sistema za upravljanje ladjevja	3	0	1,5	2	2	0	0	0	1,5	0	2,5	0	0	0	0	3	2,5	0	3	0	1,5	3
	iii) Podatek o splošni stopnji skladnosti z instrumenti politike ladjevja	3	0	0,5	0	0	0	1,5	0	0,5	0	0,5	0	0	2	1	3	2,5	1	2	1,5	1,5	0
1E	Informacije o spremembah upravnih postopkov, povezanih z upravljanjem ladjevja	3	0	1,5	3	3	0	2,5	3	2,5	0	1	3	0	1,5	3	3	1,5	2	2	0	1,5	3
2	Ali ima poročilo 10 strani ali manj?	n.r.																					
O	Splošno: ali je v poročilu ocenjeno ravnanje med zmogljivostjo in možnostjo?	3	2	2	0	3	2	0	2	1,5	0	1,5	1,5	2	0	1,5	0	0	0	0	0	0	3

Skupaj točk:	33	14,0	20,0	20,5	28,0	18,5	22,5	20,0	21,5	12,5	21,5	23,5	17,5	20,5	20,5	25,0	23,5	23,5	22,0	9,5	16,5	24,0
---------------------	----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-----	------	------

6. SKLEPI KOMISIJE

Leta 2009 je bilo povprečno skupno zmanjšanje zmogljivosti ladjevja tako kot v predhodnih letih še vedno med 2 % in 3 %. Splošno gibanje ribolovne zmogljivosti od leta 1992, prikazano na slikah 3 do 5 v tehnični prilogi, ne kaže bistvenih sprememb.

Komisija je zaskrbljena, da skupna moč ladjevja, kot je zabeležena v registrih ladjevja EU in držav članic, morda ne izraža moči, ki se dejansko uporablja na morju. To vprašanje bo obravnavano z uporabo nove uredbe o nadzoru in njenih izvedbenih pravil.

Pri večini držav članic gospodarski podatki za leto 2009 niso bili na voljo, pri čemer v takih primerih poročila vključujejo podatke za leto 2008. V letnem gospodarskem poročilu³ je prikazano poslabšanje gospodarske uspešnosti leta 2008. Smiselno je sklepati, da so na gospodarsko uspešnost ladjevja leta 2009 vplivale visoke cene goriva leta 2008 in poznejša gospodarska kriza. Poleg tega je iz poročil držav članic razvidno, da je ribolovna dejavnost, tj. povprečno število ribolovnih dni na plovilo, sorazmerno nizka ter se, kakor je razvidno iz časovnih razporedov, če so ti na voljo, pogosto zmanjšuje.

Obseg zmogljivosti, umaknjenih iz obratovanja z državno pomočjo, se je leta 2009 povečal za približno 10 % v primerjavi z letom 2008. Zmanjšanje zmogljivosti z javnimi sredstvi je dosegalo 73 % v BT in 79 % v kW skupnega zmanjšanja zmogljivosti leta 2009. To očitno kaže, da se zaradi gospodarskih težav in omejenosti ribolovnih možnosti zaradi prevelikega izkoriščanja virov zmanjšuje velikost ladjevja. V več državah članicah je velikost ladjevja precej manjša od zgornjih meja zmogljivosti, ki temeljijo na ureditvi vstopov/izstopov, kot je že bilo navedeno zgoraj. Poleg tega so programi umika iz obratovanja, ki so vedno prostovoljna možnost za lastnike plovil, posledica slabih gospodarskih rezultatov in ne zmeraj stanja staležev. Na podlagi teh vidikov je treba razmisliti o vlogi omejevanja ribolovne zmogljivosti. Hkrati se postavlja vprašanje potrebe po javnem financiranju zmanjševanja zmogljivosti in njegovi učinkovitosti.

Zaradi izvajanja posameznih prenosljivih pravic so se v nekaterih državah zmogljivosti zmanjšale brez državne pomoči. Razširitev sistemov posameznih prenosljivih pravic na več območij, zlasti tistih z večjo preseženo ribolovno zmogljivostjo, bi lahko spodbudila njihovo prilagodljivost.

Čeprav so posamezna ladjevja očitno razmeroma v ravnesju s svojimi ribolovnimi možnostmi, splošna ocena kaže na čezmerno ribolovno zmogljivost. To je mogoče sklepati na podlagi kombinacije prelova, tj. čezmerne smrtnosti nekaterih staležev, zaradi česar je potrebno zmanjšanje ribolovnega napora, slabe izkoriščenosti zmogljivosti, tj. zelo nizkega povprečnega števila ribolovnih dni na plovilo, in nizke stopnje dobičkonosnosti. S sedanjo stopnjo zmanjšanja zmogljivosti, ki je vsaj delno nadomeščena s tehnološkim napredkom, bo presežek zmogljivosti kratkoročno težko odpraviti brez sprememb sedanje politike.

Priložnosti za izvajanje sprememb politike, ki so potrebne za odpravo čezmerne zmogljivosti ladjevja, se v prihodnji reformi skupne ribiške politike ne sme zamuditi.

³ Letno gospodarsko poročilo o evropskem ribiškem ladjevju za leto 2010, ISBN 978-92-79-17117-8.